

VELKÁ NOC

*Už sa blíži, už sa blíži
Vel'konočný pondelok,
už sa vajcia obliekajú
do farebných košiel'ok.
Ej, krúťte sa, kolovrátky,
ej, krúťte sa, praslice!
Už sa vajcia obliekajú,
by z nich boli kraslice.*

Vypracovala: Demčáková Ľubica

Zdroj: internet, detské časopisy, zásobník učiteľky

**Malý zajko v tráve čupí,
sleduje ako jar sa budí.**

**Všetko živé raduje sa,
na Veľkú noc hotuje sa.**

**Privítajme sviatky jari,
nech sa všetkým dobre darí.**

KEDY JE VEĽKÁ NOC

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista.

Veľkonočné sviatky patria medzi „pohyblivé“ sviatky. Nemajú trvalé miesto, pevný dátum v kalendári ako napr. Vianoce. Veľkonočný týždeň sa začína Kvetnou nedeľou a trvá až po Bielu sobotu. Veľká noc sa podľa kresťanských cirkví slávi prvú nedeľu po prvom splne po jarnej rovnodennosti. Na Veľkonočnú nedeľu sa do košíka vezme kúsok z každého pokrmu a to sa dá potom posvätiť. To isté sa spraví aj s vetvičkou bahniatok, ktoré by sa mali počas roka použiť v čase choroby niektorého z členov rodiny.

V niektorých rodinách sa nedeľný obed začína medovým krížikom, ako je tomu aj na Vianoce. Pondelok je sviatok všetkých mužov, ktorí musia vyšibať a obliať svoje ženy. Veľká noc nemá len kresťanský charakter, ale nesie so sebou aj veľa pohanských zvykov. Pôvodne bola Veľká noc pohanským sviatkom jari. Pred dvetisíc rokmi potom Veľká noc dostala súčasný význam Kristovou smrťou a zmŕtvychvstaním. Veľkonočné oslavy sa podľa regiónov líšia. Pretože sa časovo zhruba prekrývajú s pohanskými oslavami príchodu jari, ľudové tradície prevzali z predkresťanských dôb mnoho návykov a zvyklostí. Staré pohanské zvyky pred veľkonočným týždňom mali zabezpečiť prosperitu hospodárstva. Po dlhej, krutej a vyčerpávajúcej zime prichádzala konečne jar. Na Smrtnú nedeľu dievčatá na dedinách od stredoveku vynášali Morenu. Obradom chceli urýchliť odchod zimy a príchod jari.

SYMBOLY VEĽKEJ NOCI

Baránok, oblievačka, korbáč, kraslice, oheň, zajačik, sviečka a kríž. Základné symboly Veľkej noci sú istotne i Vám dobre známe. No ovládate rovnako skvele aj dôvody, prečo boli pasované do tejto role? Ak nie, tak Vám to priblížime.

Kraslice - poznajú všade vo svete. Pretože vajíčko obsahuje zárodok života, bolo v mnohých kultúrach symbolom plodnosti, života a vzkriesenia. V súvislosti s ľudovou tradíciou vznikol zvyk maľovať tieto vajíčka.

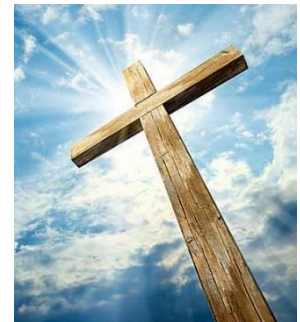
Baránok - symbol baránka sa nachádza už v predkresťanských tradíciách. V kresťanstve je baránok jedným zo symbolov Ježiša Krista, lebo obrazne podľa kresťanskej viery on je baránok obetovaný za spásu sveta.

Oheň - veľkonočná bohoslužba sa začína zapálením veľkonočného ohňa, ktorý symbolizuje víťazstvo Ježiša Krista nad temnotou a smrťou. Od tohto ohňa sa potom zapalujú veľkonočné sviečky.

Sviečka - sviečka je v mnohých kultúrach chápaná ako znamenie života. Veľkonočná sviečka symbolizuje vzkrieseného Krista.

Kríž - ukrižovanie Ježiša.

Oblievačka - v pohanských zvykoch bolo polievanie vodou očistou, zmývaním zla. Neskôr sa vplyvom kresťanstva uvádzala ako pripomienka svätého krstu.

Korbáč - čerstvé, zakvitnuté vrbové prúty boli symbolom života a plodnosti.

Zajačik - je symbolom skromnosti, pokory a čistoty. V Byzancii bol znázorňovaný ako symbol Krista, alebo v rukách Panny Márie, na znak čistoty a nepoškvrnenosti.

VELKONOČNÉ HÁDANKY

Pekný je, no z čokolády,
neviem si s ním veru rady.
Nechce mrkvu, nechce jesť
sám ho schrúmem ešte dnes.
Čo je to?

Naše dievky, tie sa majú,
s farbami sa teraz hrajú.
Práca sa im veľmi darí,
na vajička kreslia čiary.
Čo je to?

Na Veľkú noc, to sú veci,
vo vode sa kúpu všetci.
Neprší, no bez prestávky,
dievky majú mokré hlávky.
Čo je to?

Našiel som na brehu vrbu,
vypýtal si prútov hrbu.
Volám všetkých na pomoc,
budem ich pliesť celú noc.
Čo je to?

AKO ZAJKO ŠIBAL

Sneh sa rozpustili, prišla jar. A s ňou najkrajší sviatok - Veľká noc.

Na Veľkú noc sa tešia najmä deti. Ani u Zajkovcov to nebolo inak. Otec uplietol synovi korbáč a mama na druhú ruku zavesila pletený košík. Vyparádený zajko si ide vyšibať svoje prvé veľkonočné vajíčko. Ako si tak dôležite vykračuje, príde k psej búde.

- Ktože to k nám prichádza?- čuduje sa pes.

- Ja milý Dunčo, prišiel som ťa vyšibať. - A začal:

Šibi-ryby, nechcem ryby,

neželám si od korbáča

husi kus či kus koláča,

- ja chcem iba máličko

veľkonočné vajíčko.

- Pekne, pekne,- pochváli Dunčo zajka, - ale u nás sa šibe trocha inak. Nože počúvaj:

Šibi-ryby, masťné ryby,

dajte vajcia od korbáča,

ešte k tomu údenáča, ešte k tomu kosť, už je toho dost'...

- No aj ty si vravel pekný veršík a dám ti za odmenu krásnu špikovú kosť. A Dunčo na nej zahvízdal, až sa zajkovi v ušiach zaľahlo. Ďakujem, milý Dunčo, ale ja by som radšej vajíčko, povie zajko a poberá sa ďalej.

Príde do stajne, šibe Pejka a vraví:

Šibi-ryby, nechcem ryby,

ja chcem iba máličko

- veľkonočné vajíčko.

- Pekne si, zajko šibal, pekne, - pochváli ho kôň. - Dám ti za odmenu zopár vlasov z chvosta. Urobíš si slák a môžeš na husličkách vyhrávať:

Hopsa-hopsa-hopsasa, do kaluže z mláky,

z koníkovho chvosta sa vyrábajú sláky.

- Nechcem slák, ale vajíčko, - vraví zajko.

- Kdeže ti ja vezmem vajíčko? Ale môj sused je veľký športovec, každé ráno si robí praženicu, aby bol mocný. Pýtaj si vajíčko od neho. Prišiel zajko za športovcom a vidí, že sa práve chystá na tréning. V jednej ruke má raketu, v druhej pingpongovú loptičku. Zajko ho hneď vyšibal a jasne mu povedal:

- Šibi-ryby, ja chcem iba veľkonočné vajíčko!

- Máš smolu! Dnes som zjedol posledné, - vraví športovec, ale dám ti pingpongovú loptičku, vyzerá celkom ako vajce. Je o nej aj básnička:

Pinká strýko Niko, pinká strynka Inka,

a loptička spolu s nimi pinká ani pinka.

- Nechcem pingpongovú loptičku, ale vajíčko, - vraví zajko a poberá sa ďalej. Ide, a verte-neverte, prišiel až tam, kde sa vajíčka znášajú - do slepačej farmy.

Začal zajko šibať kohúta, no ten ho len posielal za sliepkou.

Chce vyšibať sliepku, ale sliepočka ho poslala za slepačimi slečinkami. Ide zajko za dievčatami, a tie sa šibača nevedia dočkať. Vyskajú o milých päť a zajko šibe jedna radosť:

Šibi-ryby, nechcem ryby,
neželám si od korbáča
husi kus či kus koláča,
ja chcem iba máličko –
veľkonočné vajíčko.

A veru ho aj dostal. Krásne, maľované, je ho plný košík. Spokojne si kráča zajko domov, veď vyšibal to najkrajšie veľkonočné vajíčko.

<https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/54299/15-sposobov-ako-si-vyrobit-velkonocneho-zajacika/>

VELKONOČNÉ TVORENIE

Potrebuje: Biely papier, farebný papier, nožnice, lepidlo.

Postup: Z bieleho papiera si vystrihneme štvorce. Štvorec papiera preložíme diagonálne, vznikne nám trojuholník, vrchný cíp položíme na dolný cíp a zase to zopakujem až máme malý trojuholník. Do tohoto trojuholníku si povystrihujeme rôzne tvary a vznikne nám tak ako keby čipka. Z farebného papiera si vystrihneme vajíčko. Čipku potom roztvoríme a nalepíme na vajíčko. Pretrčajúce časti odstrihneme.

Postup: Z bieleho papiera si vystrihneme vajíčko, ktoré vo vnútri narežeme v rovnakej vzdialenosti - 1cm. Z farebného papiera si nastriháme pásiky, ktoré potom do bieleho vajíčka vpletieme. Pretrčajúce časti odstrihneme a prilepíme konce farebných pásikov. Vytvorte si takto viacero farebných kraslíc a ste pripravení na Veľkú Noc.

<https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/43328/inspiracie-na-velkonocne-tvorenie/>

O zajačikoch

slová Bibiána Wallnerová
hudba Miroslav Schiffel

Veselo

1. Po - zná - te zaj - ka, čo vždy kr - či nos? Far - bie - va vaj - ká
de - t'om pre ra - dosť. A u nich do - ma všet - ci spo - lu cho - dia na ma - liar - sku ško - lu
a za - ja - či šla - bi - kár u - čia sa tam kaž - dú jar.

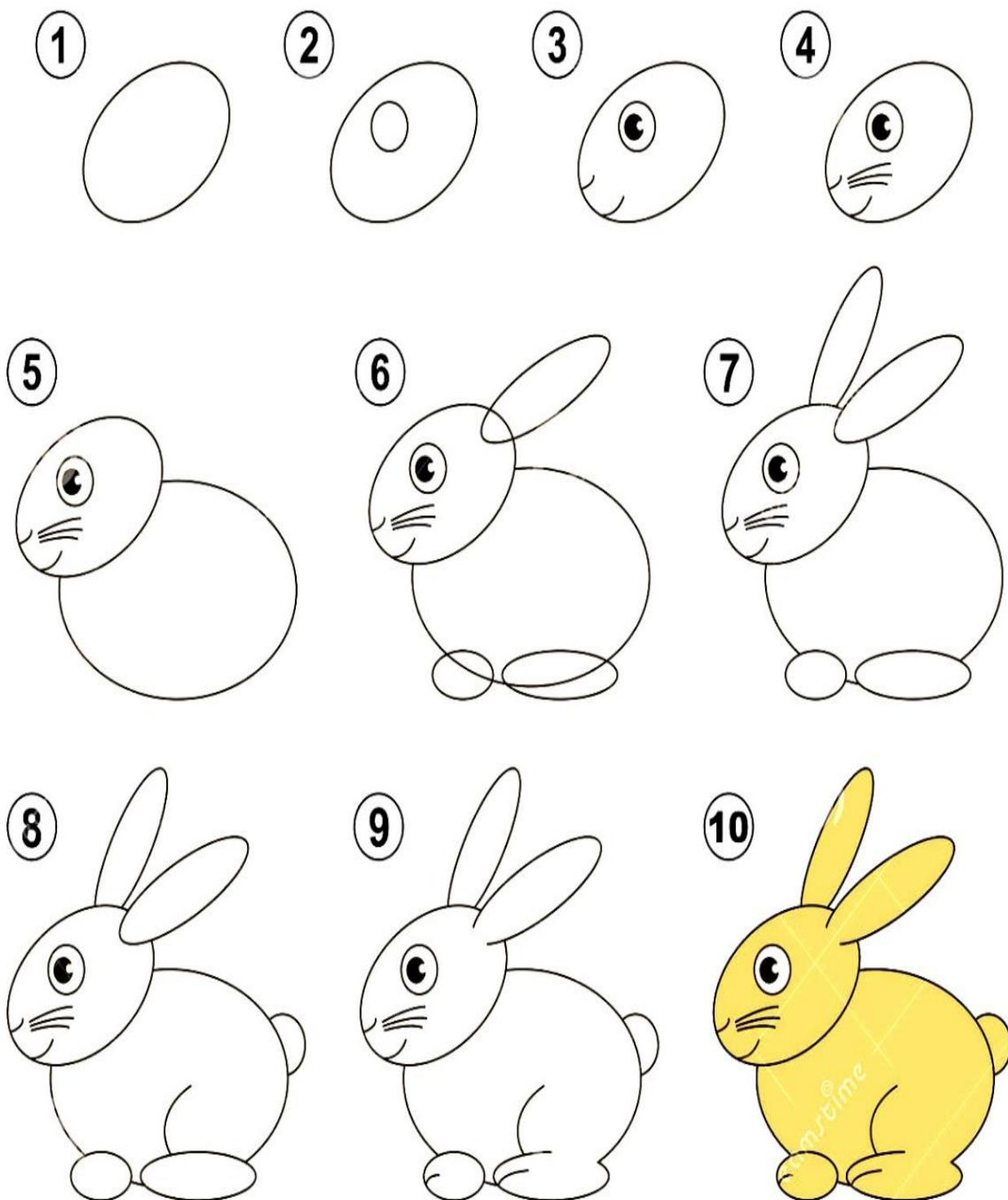
2. Zajkovie mamka mieša farbičky,
zajkovie ocko plní mištičky.
A malá sestra varí slíže,
malý braček štetce líže,
veľká sestra, ktorá prišla,
všetkým vzory vymýšľa.

3. Tak farbí vajcia celá rodina,
keď kvitnú kvietky a jar začína.
A všetky štetce, všetky labky
maľujú, veď čas je krátky,
aby bolo vajec dosť,
všetkým deťom pre radosť.

<https://www.youtube.com/watch?v= OWzDLnARf8>

NAKRESLI SI ZAJAČIKA

Skús si podľa postupu na obrázku nakresliť veselého veľkonočného zajačika.

<https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/54299/15-sposobov-ako-si-vyrobis-velkonocneho-zajacika/>

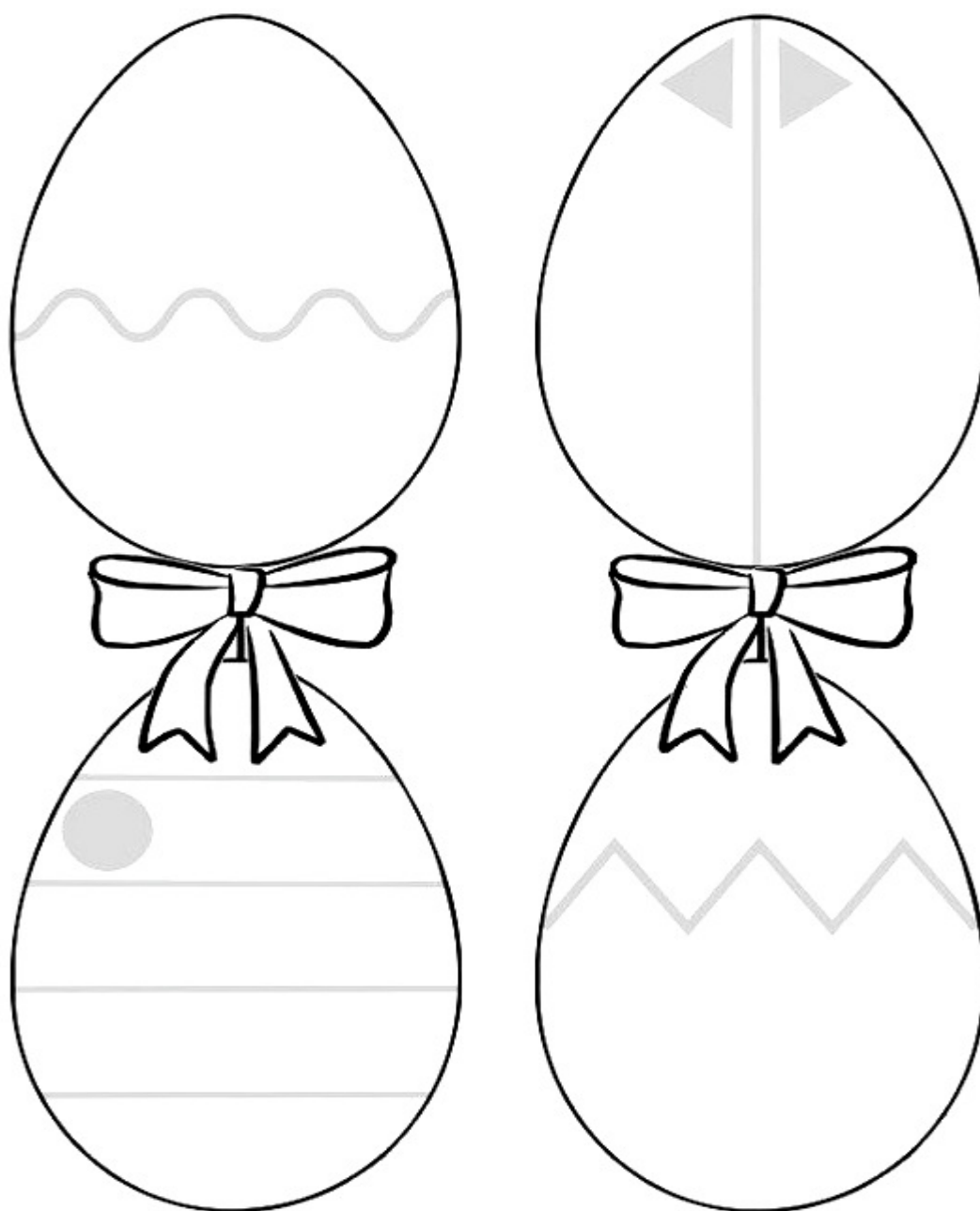
ROZKVITNUTÁ BÁSNIČKA

Mária Štefánková

Veľká noc je veľký deň.
Je to čudné je to tak.
Všetko kvitne, všetko vonia.
Je to zázrak nad zázrak.

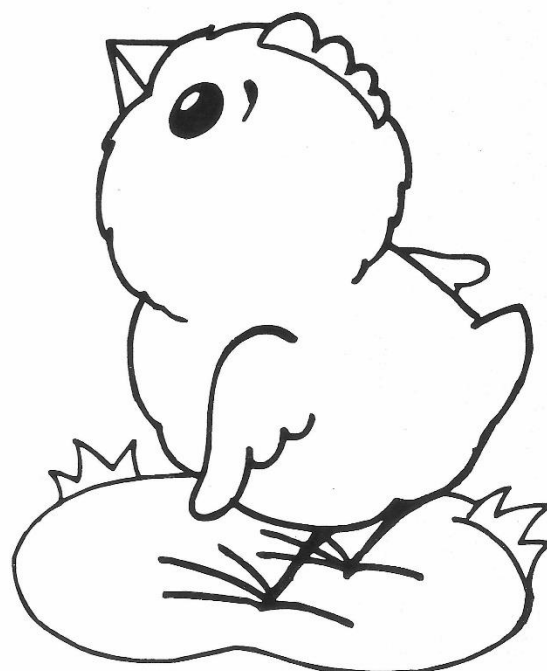
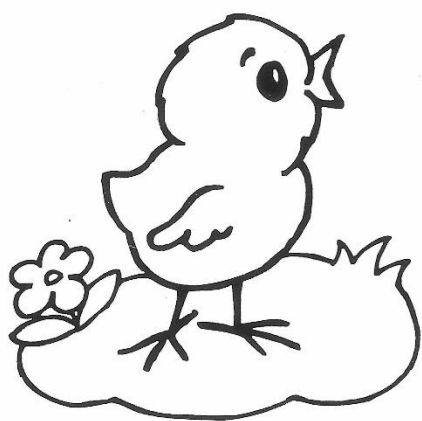
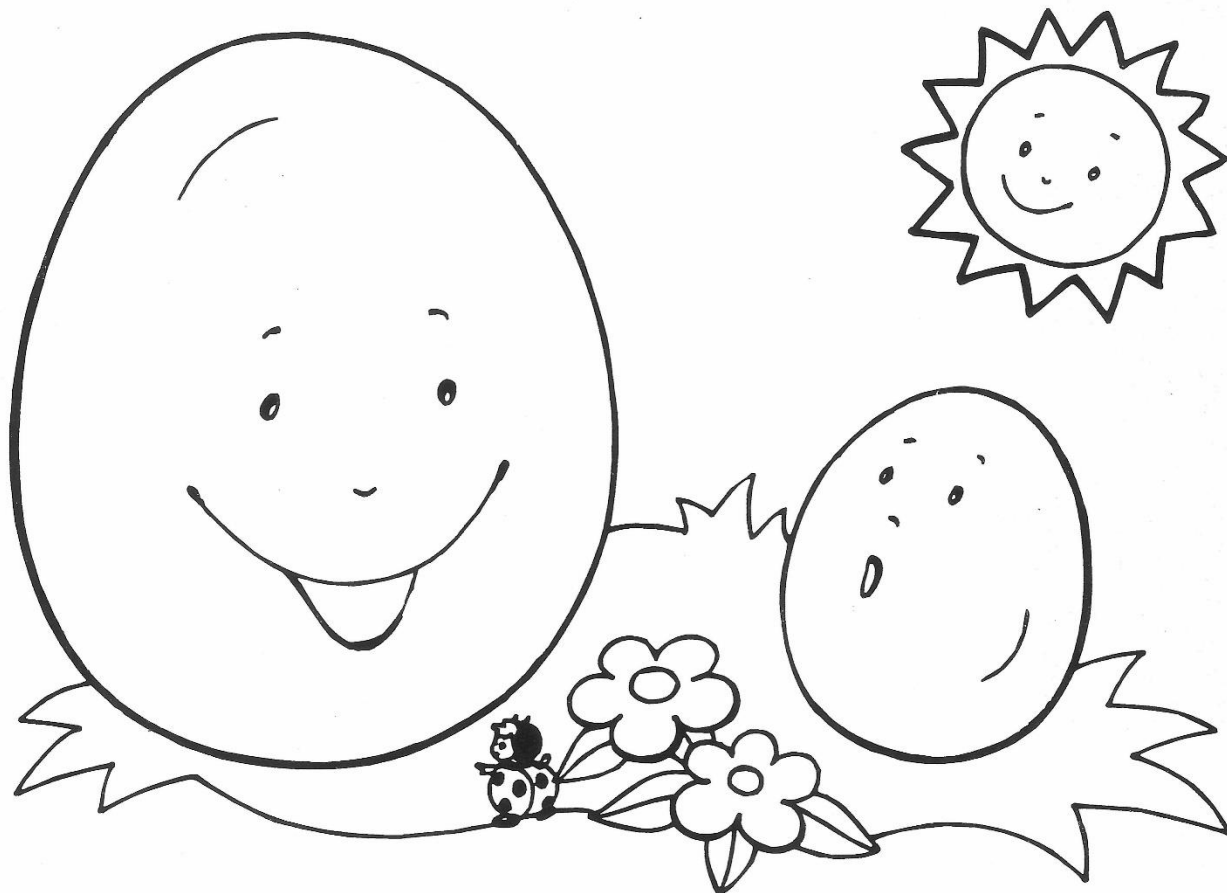

Na sviatočnom obruse
do bieleho košíčka.
veľkonočná sliepka zniesla
rozkvitnuté vajíčka.

Vyfarbi a vyzdob vajíčka podľa predlohy rôznymi veselými farbami.

VEĽKÉ - MALÉ

Veľké vajíčko spoj s veľkým kuriatkom a malé vajíčko s malým. Obrázok si vyfarbi.

Ťuki, ťuki, ťukalo

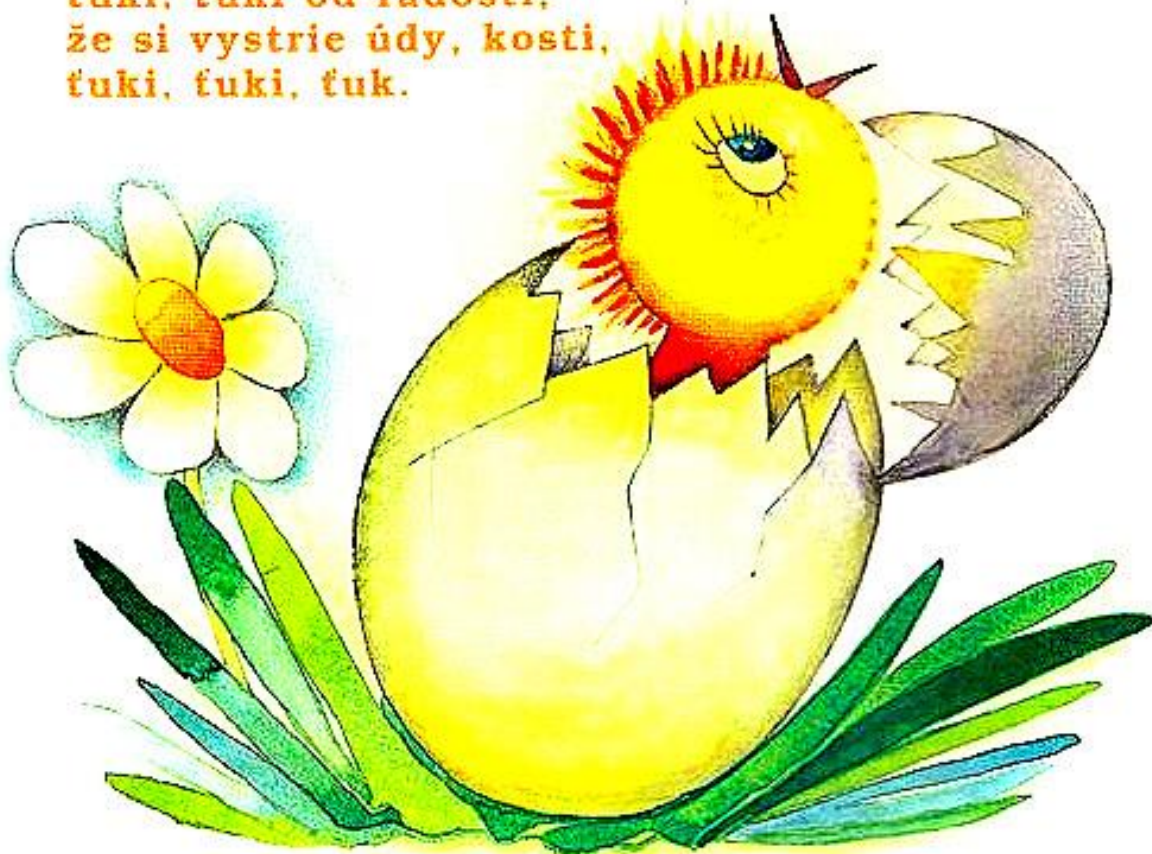
Mierne

hudba Štefan Kantor
slová Ľudmila Podjavorinská

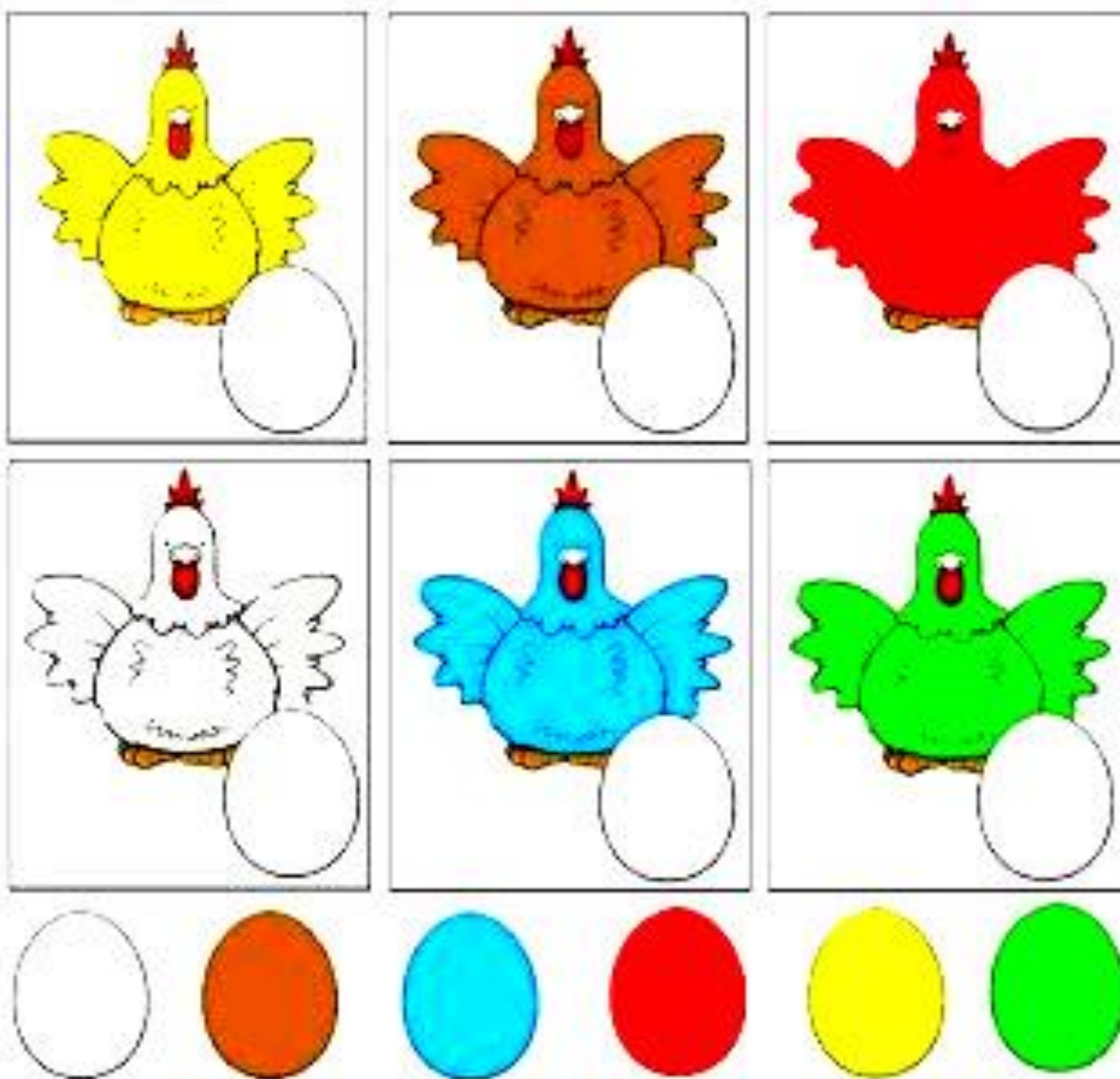
1. Ťu - ki, ťu - ki, ťu - ka - lo, vo va - jič - ku
vo - la - lo: Ťu - ki, ťu - ki, pre hla - vič - ku
ne-mám mies-ta vo va - jič - ku, ťu - ki, ťu - ki, ťuk.

2. Ťuki, ťuki, ťukalo,
von sa dostať žiadalo,
ťuki, ťuki od radosti,
že si vystrie údy, kosti,
ťuki, ťuki, ťuk.

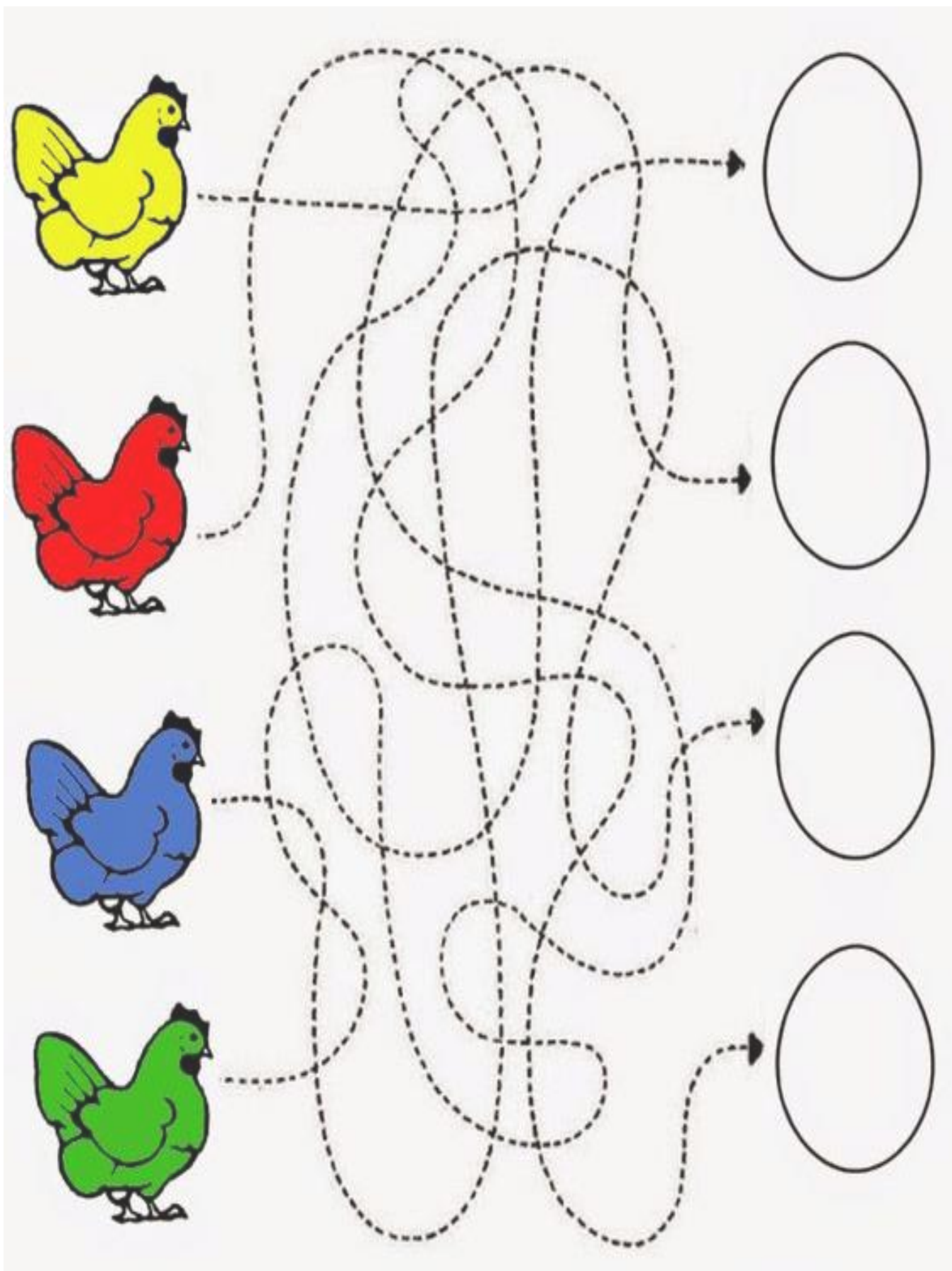

FAREBNÉ VAJÍČKA

Vajíčka červené, vajíčka zelené.
Dnes všetky vajíčka sú pekne sfarbené
Kdeže tie vajíčka odtiene vzali?
Veď farbu hnedú len spočiatku mali.
Možno dnes sliepočky farbičky zjedli.
Možno kurz výtvarný v kuríne viedli.
Možno že slniečko má takú moc,
že farbí vajíčka na Veľkú noc.

Vieš akej farby sú sliepočky? Spoj sliepočky s vajíčkami podľa farby.

Pomôž sliepočkám nájsť svoje vajíčko a vyfarbi ho rovnakou farbou ako je aj sliepočka.

**Dobré ráno, slnko vstalo,
na detičky zavolalo:**

*Stoj rozkročný, vzpažiť von.
Krúženie pažami nad hlavou.*

**„Pod’te deti, pod’te von,
pobehať si na náš dvor.“**

*Rukami znázorňovať volanie.
Beh v určenom priestore.*

**Deti vyšli, poskackali,
na slniečko zamávali.**

*Poskoky znožmo na mieste,
ruky vbok.
Vzpažiť a znázorňovať mávanie.*

**Prišiel vetrík fú – fú – fú,
zahnal deti z dvora dnu.**

*Stoj rozkročný, upažiť,
obraty trupom a fúkať.
Beh na určené miesto.*

Slouný diktát

pre predškolačkov

zlož papier na polovicu

na pravú stranu nakresli jeden listnatý
a jeden ihličnatý strom

na listnatý strom nakresli 2 jablká na strom
a 3 jablká pod strom

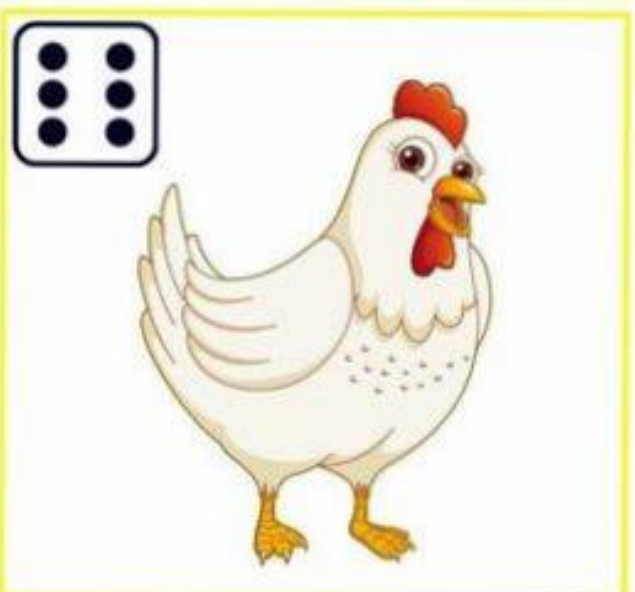
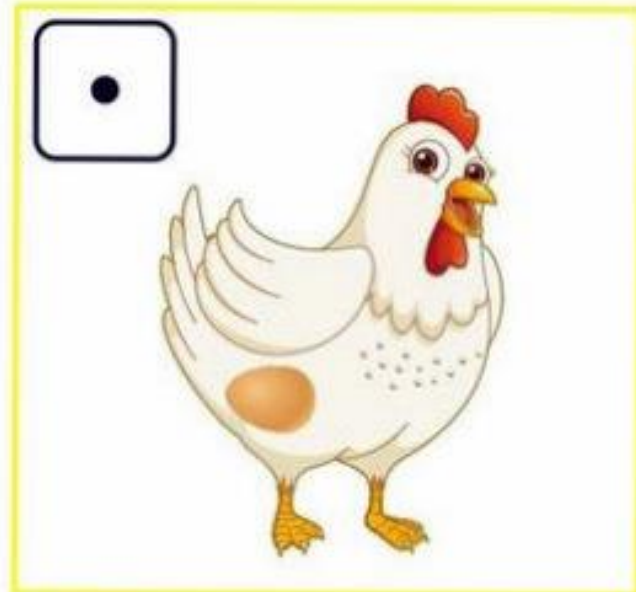
hore nad stromy sa podpíš

na ľavú stranu nakresli zviera, ktoré má 4 nohy

nad zviera nakresli 1 veľký a 2 malé kruhy

do veľkého kruhu nakresli trojuholník

na opačnú stranu nakresli celú svoju rodinu

Obrázky rozstrihaj a poskladaj podľa postupnosti. Pomôže ti spočítanie bodiek na štvorčeku.

OMALOVANKA

Jedno pekné vajíčko na vandrovku kráča,
zrazu štetec s farbami už mu bruško máča.
Nechod', vajce, nechod' preč, chcem ťa vymal'ovať,
aby ťa smel vo svete každý obdivovať.

Vymal'uj kraslicu pestrými veselými farbami.

PRE MALÝCH POLIEVAČOV

Šibi-ryby, rybičky,
ja som chlapček maličký,
šibem zhora, šibem zdola,
aby dievka pekná bola.

Maľované vajíčko,
pekný božtek na líčko,
k tomu zdravia moc a moc,
a veselú Veľkú noc.

Šiby, ryby, šibačka,
ostrieka ťa striekačka.
Keďže tá má málo vody,
do vane ťa celú hodím.
Dáš mi za to vajíčka,
maľované trošička.

Šibi, ribi, masné ryby,
dávaj vajcia, vykrúcaj sa!
Ak mi nedáš dve vajíčka,
daj mi aspoň makovníčka.
Ešte k tomu groš, aby bolo dost'.

K radu ďalších vinšovnikov
aj ja podľa dobrých zvykov
pripojiť chcem keď nie inšie,
aspoň ešte tieto vinše:
Pekné sviatky, dobrú zrodu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom nech tiež sladko je,
nech si prídu na svoje.

Šibi, ryby, masné ryby,
kus koláča od korbáča,
ja chcem iba máličko,
maľované vajíčko.
Maľované vajíčko,
pekný božtek na líčko,
k tomu zdravia moc
a veselú Veľkú noc.

Pekný veršík, ktorý sa spolu s ockom naučíš určite poteší mamičku alebo sestričku.

VEĽKONOČNÝ ZVYK

Zamyslel sa zajko raz,
veľkonočný prišiel čas.
V labke veľký korbáč drží,
Po zmene však zrazu túži.

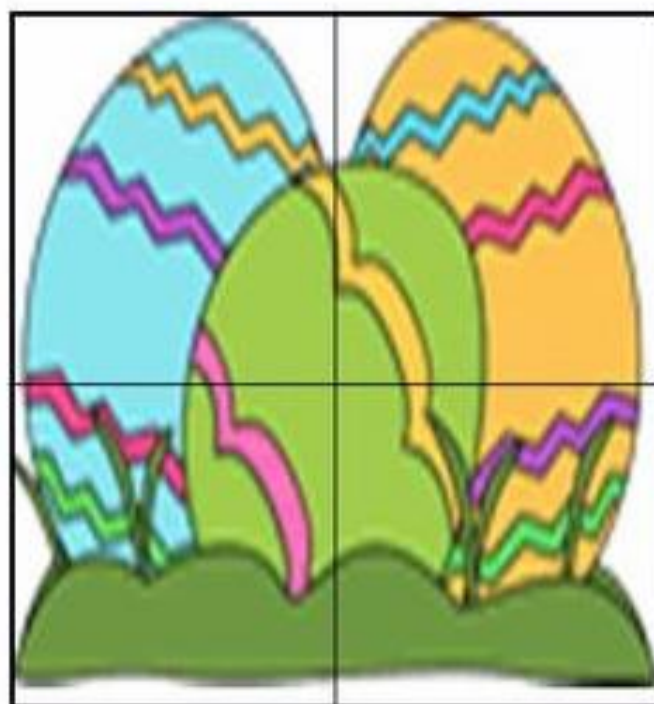
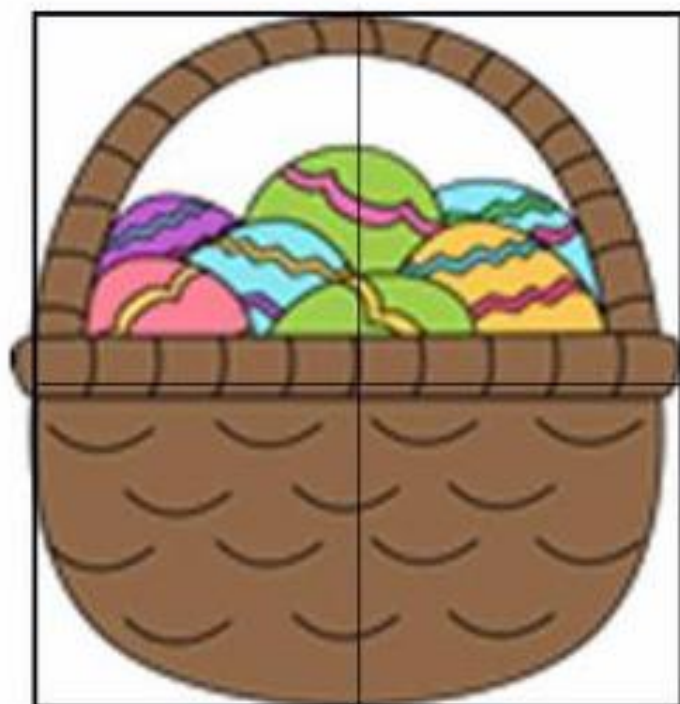
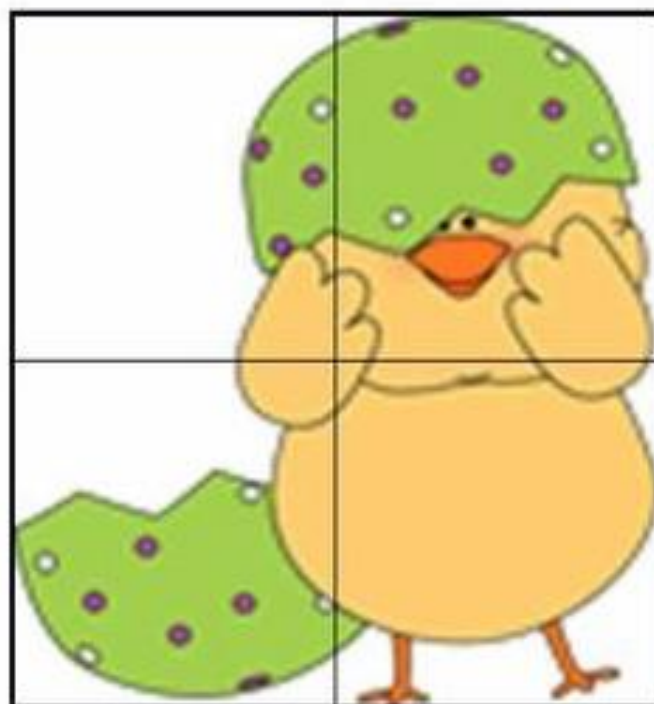
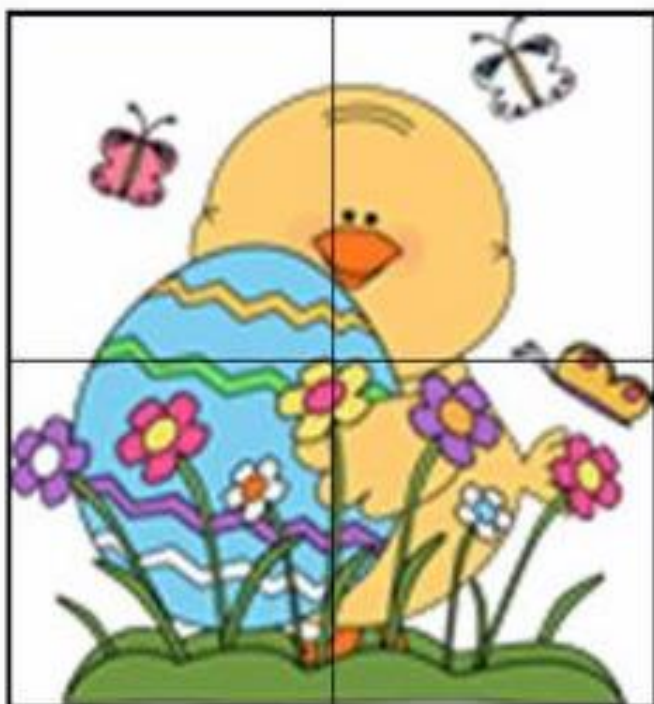
Zajačica moja milá,
či si bitku zaslúžila?
Dobrá je a pekná stále,
o deti sa stará malé.

Korbáč nechal na skrini,
vzal do labky kvetiny.
S kyticou už k žene beží,
na zvykoch mu nezáleží.

-Miesto bitky, žene milá,
kvety si si zaslúžila.
Daj vajíčka rýchlo sem,
na raňajky hneď ich zjem.

VELKONOČNÉ PUZZLE

OMALOVANKA

